

Zoutkamp, 21 mei 2018
Pinkstermaandag

Geachte aanwezigen,

Het is Pinksteren 2018 en ik mag, als uw nieuwe Garnalenkoningin, mijn rede voor u uitspreken. Een rede die dit jaar positief uitpakt, maar toch ook oproept alert te blijven omdat er altijd gevaren op de loer liggen.

Het gaat mijn vissers goed de laatste paar jaren. In mei vorig jaar kenden we ongehoord hoge prijzen van elf tot vijftien euro per kilo garnalen, maar de vangsten waren laag. Ook daarna bleven de vangsten laag en de prijzen hoog.

Pas later in de herfst kwamen er wat garnalen los, maar óók kwam de wijting toen los en joeg de garnaal het wad op. Hierdoor realiseerden mijn vissers met de vlotste schepen de dikste vangsten. De komst van Koning Winter in februari beperkte mijn vissers in hun uitvaren. En waren in het verleden na een strenge winter dikwijls goede garnalenvangsten te realiseren, dat ging deze winter helaas niet op.

Wel kwam in december het heugelijk nieuws dat de garnalensector eindelijk het duurzame MSC-keurmerk verkreeg. Na meer dan tien jaar voorwerk een positieve mijlpaal! Toch is het zaak waakzaam te blijven, want het keurmerk moet nu behouden worden en dat is voorwaar geen sinecure.

Er worden regels gesteld waar de vissers zich aan moeten houden, maar daarop worden weer uitzonderingen gemaakt. Dit zorgt voor verwarring onder mijn vissers. Ik roep het bestuur van de Coöperatieve Visserij Organisatie - het CVO - dan ook op, om voor iedereen dezelfde regels te stellen zónder daarbij uitzonderingen te maken.

Uit onderzoek blijkt dat er minder garnalen komen. Dezelfde geluiden hoor ik van mijn vissers. Tegelijk merk ik dat in de winter en het voorjaar veel kuitgarnalen worden gevangen. De kuitgarnalen moeten zorgen voor de toekomst van mijn vissers. Hier is dus goed rentmeesterschap nodig, meer rust in deze periode geeft meer oogst. Ook hier doe ik een beroep op het CVO en vraag hen juist voor de periode van de kuitgarnaal een beperkende maatregel in te stellen.

In april werd bekend dat het baggeren in het Westgat kan beginnen. Ik moet echter met spijt constateren dat er tot op heden nog geen korrel zand is weggebaggerd. Dit is voor mij en mijn vissers moeilijk te verteren.

Ook in april werd in Den Haag de 'Visserij in cijfers' van 2017 gepresenteerd. Visserijnieuws berichtte daarover: "Cijfers top, vooruitzichten somber." De uitdagingen voor de toekomst zijn enorm. Wat betreft de garnalenvisserij is de aanvoer van de juweeltjes van de zee niet toegenomen. Het is puur de prijs die zorgt dat mijn garnalenvissers goede jaren kennen. Maar als bij de huidige aanvoer een prijs van vier tot zes euro zou worden genoteerd ..., dan houd ik mijn hart vast. Ik en mijn vissers delen de winstwaarschuwing dat een iets lagere constante prijs beter zal zijn voor iedereen in de keten.

De goede prijs van de garnalen heeft de schipper van de kleinste garnalenkotter van Zoutkamp doen besluiten om een nieuwe kotter te kopen, de ZK1 Mirle. Vanaf deze plaats feliciteer ik schipper en tevens kersverse vader Jurje Kerkhof met deze aanwinst.

Wat betreft verduurzaming in de sector zijn er nog steeds geen bewijzen dat de tongpulsvisserij niet schadelijk is voor de garnalen en hun kuit. Onderzoek daarnaar is wel toegezegd, maar moet nog gebeuren. Mijn vissers willen hier graag eerst meer duidelijkheid over. Wel is onlangs uit studie gebleken dat de garnalenpulsvisserij niet schadelijk is voor visseneitjes en vissenlarven. Deze onderzoeksresultaten openen perspectieven voor de pulsvisserij als techniek voor de garnaalvissers. Ik vraag daarbij wel de voorzitters van HIN en GVB om alert te zijn op verdere ontwikkelingen en als men in de garnalensector overstapt op pulsvisserij, dat Lauwersoog en Zoutkamp dan niet vergeten worden. Dat is in het verleden met de quotering wel gebeurd. Als men in de garnalenvisserij gaat pulsen, dan ook op Zoutkamp en Lauwersoog!

Lauwersoog werkt toe naar de status van een Werelderfgoed haven. Hierin liggen kansen voor verdere verduurzaming. Een mooi voorbeeld is de ontwikkeling van de garnalenkotter 2.0. Albert Keizer, directeur van Next Generation Shipyards werkt aan deze garnalenkotter die vaart op waterstof en geen rokende dieseluitlaat meer heeft. Het plan voor de garnalenkotter 2.0 werd gelanceerd tijdens de jaarvergadering van Hulp in Nood en enthousiast ontvangen. Het is mij en mijn vissers een lief ding waard om de komende decennia in Werelderfgoed Waddenzee met schone garnalenkotters ons brood te kunnen verdienen. Ook mensen van de universiteit zijn enthousiast en werken mee aan de uitwerking hiervan.

Een ander project heeft als doel het zeewier van de Waddenzee om te zetten tot grondstof voor de 3D-printer. Ook hier liggen kansen voor een duurzame lokale productieketen. En dat allemaal op Lauwersoog. Al lijkt misschien voor de rest van Nederland de wereld hier op te houden, niets is minder waar! Koning Willem Alexander zei het al tijdens Koningsdag: Er gaat niks, maar dan ook niks boven Groningen.

Een woord van dank wil ik richten aan burgemeester Koos Wiersma, dit jaar voor het laatst onze burgemeester. Wiersma heeft zich altijd sterk gemaakt voor de visserijsector, samen met wethouders en leden van de gemeenteraad. Hartelijk dank daarvoor! Met ingang van 2019 valt Zoutkamp onder de nieuwe gemeente Het Hogeland. Met mijn vissers spreek ik de hoop uit dat ook vanuit de nieuwe gemeenteraad Zoutkamp en de visserij de politieke steun krijgen die ze verdienen.

Er zijn nog enkele positieve ontwikkelingen die ik hier wil benoemen: de ophanden zijnde uitbreiding van het vriesveem van Heiploeg en de overname van het bedrijf 'Deutsche See' door de Parlevliet & Van der Plas Group.

De ZK9 die sinds enkele weken weer terug is op de Waddenzee en nu met schipper Eppo Lukkien vaar- en vistochten met toeristen maakt.

En de presentatie van weer een nieuw bier van de mannen van Solt, genaamd Grondzee. Dit is het derde biertje in het concept Solt, naast de eerder verschenen bieren Van Seeratt en Soltcamp.

Kortom: Zoutkamp leeft en zet zich steeds opnieuw op de kaart! Zo maakte Rutger Hauer onlangs nog aan boord van de ZK4 opnames voor een film en is onze dorpsgenoot Lou Middel te zien op SBS 6 in de serie 'De wereld rond met 80-jarigen'. Ja, Zoutkamp bruist. De gezellige binnenhaven met de terrasjes, de verschillende horecagelegenheden in het dorp, ons kleine, maar gezellige winkelhart dat weer volledig is gevuld. We hebben weer een pinautomaat en in april opende mijn voorgangster de nieuwe school voor onze kinderen: Samenwerkingschool De Zoutkamperril.

Als Garnalenkoningin ben ik niet alleen trots op mijn vissers, maar ook op mijn dorp en dorpsgenoten. Zoutkamp is een dorp met toekomst! En dat mogen we vieren!

Ik wens u allen een gezellig Pinksteren en mijn vissers een behouden vaart en een goed garnalenjaar!